

Anna Voitiuk,
graphic artist

Comparison of the Creative Legacies of Taras Shevchenko and Rembrandt van Rijn

Anna Voitiuk, graphic artist, Lviv
<https://doi.org/10.33989/pnpu.881.c3610>

Can two artistic geniuses, who lived in different epochs, countries, and followed completely different creative and life paths, be compared? Taras Shevchenko and Rembrandt van Rijn were outstanding figures, and although their genius manifested in different ways, there are still some parallels that can be drawn — particularly in their graphic art, especially in etching. Both artists reached the highest levels of mastery in etching technique and contributed to the global history of this medium.

Illustration 1, page 103

Illustration 2, page 104

However, before comparing the graphic arts of these two masters, let us delve into their biographies.

Taras Shevchenko (1814–1861) — an outstanding Ukrainian poet, artist, public figure, and classic of Ukrainian literature, who became a symbol of the national struggle for freedom and the dignity of the Ukrainian nation.

Taras Shevchenko was born on March 9, 1814, in the village of Moryntsi in the Cherkasy region, into a family of serfs. At an early age, Shevchenko lost his mother, and when he was 9 years old, his father passed away as well. As an orphan, he was enslaved by the local landowner, Vasyl Engelhardt, where he worked hard.

From a young age, Shevchenko showed extraordinary artistic talent. His abilities were noticed by a St. Petersburg artist, who recommended him as a promising student for the Academy of Arts.

In 1838, thanks to the efforts of cultural figures in St. Petersburg, Shevchenko was bought out of serfdom. That same year, Taras Shevchenko entered the St. Petersburg Academy of Arts, where he received an artistic education.

Illustration 3, page 105

At this time, Shevchenko began writing poetry in the Ukrainian language, expressing deep feelings of national pride, love for Ukraine, and the desire for its liberation. His work was first noticed through a poetic cycle included in the collection *Kobzar*, published in 1840. This book became not only an important milestone in the literary development of Ukraine but also a symbol of the struggle for the rights of the Ukrainian people.

In 1847, Shevchenko was arrested for his involvement in the activities of a secret society that aimed to create an independent Ukrainian state and was exiled to the army in the distant territories of Kazakhstan, where he endured harsh conditions. Shevchenko returned to Ukraine in 1857 after his exile was partially lifted. However, his political views and works remained banned. He continued to actively engage in creativity, painting, and writing. On March 10, 1861, Taras Shevchenko passed away in St. Petersburg.

Rembrandt van Rijn (1606–1669) — an outstanding Dutch painter and engraver, one of the most famous artists of the Baroque era, whose work had a profound influence on the development of European art.

Illustration 4, page 106

Rembrandt was born on July 15, 1606, in Leiden (the Netherlands) into a family of a wealthy mill owner. He was the ninth child in the family, and his parents sought to provide him with a good education. Initially, Rembrandt studied philosophy at Leiden University, but soon left his studies and dedicated himself to painting.

In the 1620s, Rembrandt began to work actively as an artist, quickly gaining popularity due to his talent. His portraits stand out not only for their technical mastery but also for his particular attention to the psychology of the subjects

depicted. One of his most famous works is *The Night Watch* (1642), which depicts a group of city guards and serves as a classic example of his artistic approach to portraiture.

Throughout his life, Rembrandt faced significant hardships. His financial situation was often unstable, and after several unsuccessful investments and bankruptcy, he experienced financial difficulties. His personal life was also dramatic. He suffered the death of his wife Saskia in 1642 and later had several romantic relationships, none of which were stable. Despite these challenges, he continued to work and create brilliant works of art.

Rembrandt died on October 4, 1669, in Amsterdam. After his death, his works were evaluated in various ways, but in the following centuries, he became recognized as a master, and his works occupy a central place in museums and galleries around the world.

Illustration 5, page 107

Illustration 6, page 108

As we can see, the biographies of Taras Shevchenko and Rembrandt van Rijn are in some ways almost opposites. Shevchenko was an unconquered protestor against social oppression, and his life was marked by social injustices, enslavement, and the fight for human rights. In contrast, Rembrandt began his artistic journey as a favorite of fortune. He lived during the time of the Dutch Republic, which was experiencing a period of economic growth, as well as cultural and artistic flourishing.

Illustration 7, page 109

When it comes to the themes of their works, Shevchenko focused on topics close to his poetic ideals: national revival, the struggle for freedom, the life of the people, and the tragedies of the peasantry. His etchings often depict poor peasants, manor estates, and landscapes of Ukraine, particularly the parts that were close to him — the steppes, rivers, and villages.

Illustration 8, page 110

Rembrandt's etchings stand out for their extraordinary mastery of line and light-shadow effects. He used a variety of hatching techniques – from delicate, almost imperceptible lines to dense, cross-hatched, and often stippled strokes, creating rich tonal effects and a sense of volume. Rembrandt experimented with different depths of etching, achieving deep, saturated shadows and soft, nuanced midtones. He also skillfully applied the technique of *drypoint* to create velvety, soft lines. Rembrandt utilized various engraving methods, which allowed him to

produce effects of "flickering" light, adding a special atmosphere and expressiveness to his works. This created the impression that the characters in his paintings were "alive" and "acting," giving his etchings a unique psychological intensity. The themes of his etchings were diverse: self-portraits, portraits of contemporaries, biblical scenes, genre sketches, and landscapes, each characterized by deep psychological insight, drama, and masterful expression of emotions. His etchings did not merely copy reality but revealed the inner world of the characters and created a special atmosphere.

In contrast, Shevchenko's etchings are marked by a more concise, clear, and even ascetic style. His works often have a more austere character, with a focus on expressive, yet usually simplified details. He actively used hatching to create images that reflect drama and social themes.

There is no doubt that Shevchenko was inspired by Rembrandt, as even today, etching masters continue to copy and reinterpret his works. His creations have served as a foundation and basis for graphic artists for four centuries, and Rembrandt's influence is clearly evident in many artists, including Shevchenko.

Illustration 9, page 111

Shevchenko's etchings are characterized by a realistic approach to depicting reality. He strived for accuracy in portraying details of everyday life, clothing, architecture, and human types. His works are distinguished by his masterful use of light and shadow, which adds volume and expressiveness to the images. This brings Shevchenko closer to Rembrandt, as the skillful play of light and shadow was one of the defining features of both artists' works. However, Shevchenko stands out for his academic style and precision in his etchings; his lines are contained, and the figures are constructed with academic accuracy.

Taras Shevchenko's etchings became the first high artistic examples of this graphic medium in Ukrainian art. They played a significant role in shaping national artistic consciousness, reflecting important aspects of Ukrainian history and culture. His works influenced the further development of Ukrainian graphic art and became a model for subsequent generations of artists.

Illustration 10, page 112

Illustration 11, page 113

In thematic terms, Rembrandt's etchings covered a wide range of subjects — from biblical scenes and mythology to portraits of different social classes and genre sketches, all marked by deep psychological insight and drama. Shevchenko, on the other hand, often focused on portraits (mainly self-portraits and portraits of contemporaries), landscapes of Ukraine, illustrations of his own works, and allegorical compositions, carrying a strong national flavor and emotional depth,

while reflecting social issues and national identity. Thus, while Rembrandt sought to explore universal human experiences and technical excellence, Shevchenko used etching as a means of expressing the national spirit and personal emotions within the context of Ukrainian history and culture.

Illustration 12, page 114

Illustration 13, page 115

What unites Taras Shevchenko and Rembrandt van Rijn is their love for self-portraits. Depicting themselves in different periods of life, situations, and a deep interest in their own appearance and identity as individuals who were always ready to pose. Their self-portraits are profound psychological studies, characterized by emotion and sincerity.

Although both artists reached the heights of etching, their works reflect different artistic goals and cultural contexts. Rembrandt was a versatile master who deeply explored human nature and spiritual questions through diverse subjects and innovative techniques. Shevchenko, however, focused on depicting Ukraine, its history, and its people, using etching as a means of national self-expression and social critique. Despite their differences, both artists made invaluable contributions to the world of graphic art.

Порівняння творчої спадщини Тараса Шевченка та Рембрандта ван Рейна

Чи можна порівняти двох геніїв мистецтва, які жили в різних епохах, країнах і мали абсолютно різний творчий та життєвий шлях? Тарас Шевченко та Рембрандт ван Рейн були видатними постатями, і хоча їх геніальність проявлялася по-різному, все ж таки можна знайти паралелі в їхній графіці, зокрема офортах. Обидва митці досягнули найвищих рівнів володіння технікою офорту і внесли свій внесок у світову історію цієї техніки.

Ілюстрація 1, стор. 103

Ілюстрація 2, стор. 104

Проте перед тим, як порівнювати графічне мистецтво двох майстрів, ми зануримося у їхні біографії.

Тарас Шевченко (1814–1861) — видатний український поет, художник, громадський діяч, класик української літератури, який став символом національної боротьби за свободу та гідність української нації.

Тарас Шевченко народився 9 березня 1814 року в селі Моринці на Черкащині в родині кріпаків. У ранньому віці Тарас втратив матір, а коли йому було 9 років — і батька. Як сирота, він потрапив у кріпацтво (фактично рабство) до маєтку поміщика Василя Енгельгарта, де важко працював. Із самого дитинства Шевченко виявляв неабиякий художній талант. Його здібності помітив петербурзький художник, і він порекомендував Тараса як перспективного учня до Академії мистецтв.

У 1838 році, завдяки зусиллям петербурзьких діячів культури, Шевченка викупили з кріпацтва. Вже в 1838 році Тарас Шевченко вступив до Санкт-Петербурзької Академії мистецтв, де здобув художню освіту.

Ілюстрація 3, стор. 105

У цей час Шевченко почав писати вірші українською мовою, що виражали глибоке почуття національної гідності, любов до України і прагнення до її визволення. Його творчість була вперше помічена завдяки поетичному циклу, який увійшов до збірки «Кобзар» (1840). Ця книга стала не лише важливим етапом у літературному розвитку України, але й символом боротьби за права українського народу.

У 1846 році Шевченко став членом таємного товариства, що прагнуло створити незалежну Українську державу. Вони боролися за скасування кріпосного права та за свободу для всіх народів, які перебували під гнітом Російської імперії.

У 1847 році Шевченка заарештували за участь у діяльності братства, поета заслали до армії на далекі території Казахстану, де він перебував у тяжких умовах.

Шевченко повернувся до України у 1857 році, після того як його заслання було частково скасоване. Однак його політичні погляди і твори залишалися під забороною. Він продовжував активно займатися творчістю, малювати і писати. У 1861 році, незважаючи на важкий стан здоров'я, Шевченко працював над творами, які викривали соціальну та політичну несправедливість. 10 березня 1861 року Тарас Григорович Шевченко помер у Санкт-Петербурзі.

Рембрандт ван Рейн (1606–1669) — видатний голландський живописець та гравер, один із найвідоміших художників епохи Бароко, чия творчість здійснила великий вплив на розвиток європейського мистецтва.

Ілюстрація 4, стор. 106

Рембрандт народився 15 липня 1606 року в Лейдені (Нідерланди) в родині заможного власника млина. Він був дев'ятою дитиною в родині, і його батьки намагалися дати йому хорошу освіту. Спочатку Рембрандт вивчав філософію в університеті Лейдена, але незабаром полишив навчання і присвятив себе живопису.

У 1620-х роках Рембрандт почав активно працювати як художник, швидко здобуваючи популярність завдяки своєму таланту. Його портрети вирізняються не тільки технічною майстерністю, але й особливою увагою до психології зображених осіб. Одним із найвідоміших його творів є «Нічна варта» (1642), що зображує групу міських охоронців і є класичним прикладом його мистецького підходу до портрету.

Протягом свого життя Рембрандт зазнав великих труднощів. Його фінансове становище часто було нестабільним, і після декількох невдалих інвестицій та банкрутства він зазнавав фінансових труднощів. Особисте життя художника також було драматичним. Він пережив смерть дружини Саскії в 1642 році та пізніше мав ще кілька романтичних стосунків, що не стали стабільними. Усі ці труднощі не завадили йому продовжувати працювати і створювати геніальні твори мистецтва.

Рембрандт помер 4 жовтня 1669 року в Амстердамі. Після його смерті його роботи були оцінені по-різному, але вже в наступні століття він став визнаним майстром, а його роботи посідають чільне місце в музеях і галереях в усьому світі.

Ілюстрація 5, стор. 107

Ілюстрація 6, стор. 108

Як ми бачимо, біографії Тараса Шевченка і Рембрандта ван Рейна в деяких моментах є мало не протилежними. Шевченко — нескорений бунтівник проти соціального гніту, його життя було позначене соціальними несправедливостями, поневоленням та боротьбою за права людини. Рембрандт же розпочав свій творчий шлях як улюбленець долі. Він жив у часи голландської республіки, що переживала період економічного підйому, а також культурного та мистецького процвітання.

Ілюстрація 7, стор. 109

Якщо говорити про тематику робіт, Шевченко звертався до тем, близьких до його поетичних ідеалів: національне відродження, боротьба за свободу, народне життя, трагедії селянства. Його офорти часто містять зображення бідних селян, панських садиб, пейзажів України, зокрема тієї частини, що була йому близькою — степи, річки, хутора.

Ілюстрація 8, стор. 110

Офорти Рембрандта вирізняються надзвичайною майстерністю у володінні лінією та світлотінню. Він використовував різноманітну штриховку — від тонких, ледь помітних ліній до густих, перехресних, а часто й точкових штрихів, створюючи багаті тональні ефекти та відчуття об'єму. Рембрандт експериментував з різною глибиною травлення, досягаючи глибоких, насичених тіней та ніжних півтонів. Він також майстерно застосовував техніку «сухої голки» для створення оксамитових, м'яких ліній. Рембрандт

використовував різноманітні варіанти гравірування, що дозволяло йому створювати ефекти «мерехтливого» світла, яке надає особливу атмосферність і експресивність його роботам. Це створювало враження, що персонажі на його картинах «живуть» і «діють», надаючи офортам особливу психологічну інтенсивність. Тематика його офортів була широкою: автопортрети, портрети сучасників, біблійні сцени, жанрові замальовки та пейзажі, кожна з яких відзначалася глибоким психологізмом, драматизмом і майстерною передачею емоцій. Його офорти не просто копіювали реальність, а й розкривали внутрішній світ персонажів і створювали особливу атмосферу.

Шевченко у своїх офортах був досить лаконічним, чітким, навіть аскетичним у стилі. Його роботи часто мають більш строгий характер, з акцентом на виразні, але зазвичай спрощені деталі. Він активно використовував засоби штрихування, щоб створити образи, які відображають драму та соціальну тематику.

Немає сумнівів, що Шевченко надихався Рембрандтом, бо навіть досі майстри офорту копіюють та переосмислюють його твори. Роботи Рембрандта стали своєрідною базою для професійного зростання митців-графіків ось уже понад чотири століття. Вплив Рембрандта яскраво позначився на творчості багатьох митців, зокрема Шевченка.

Ілюстрація 9, стор. 111

Офортам Шевченка властивий реалістичний підхід у зображенні дійсності. Він прагнув до точності у передачі деталей побуту, одягу, архітектури та людських типажів. Його роботи відзначаються майстерним використанням світлотіні, що надає зображенням об'ємності та виразності. Це дуже зближує Шевченка з Рембрандтом, адже майстерна гра світло тіні була однією з визначальних рис праць обох митців. Проте Шевченко вирізняється академізмом і точністю у своїх офортах, його лінії замкнені, а фігури побудовані з академічною точністю.

Офорти Тараса Шевченка стали першими високохудожніми зразками цього виду графіки в українському мистецтві.

Вони відіграли значну роль у формуванні національної художньої свідомості, відображаючи важливі аспекти української історії та культури.

Роботи Шевченка мали вплив на подальший розвиток української графіки і стали прикладом для наступних поколінь митців.

Ілюстрація 10, стор. 112

У тематичному плані офорти Рембрандта охоплювали широкий спектр сюжетів – від біблійних сцен та міфології до портретів різних соціальних прошарків та жанрових замальовок, відзначаючись глибоким психологізмом та драматизмом. Шевченко ж у своїх офортах часто звертався до портретів (переважно автопортретів та сучасників), пейзажів України, ілюстрацій до власних творів та алегоричних композицій, несучи в собі сильний національний колорит та емоційну насиченість, відображаючи соціальні проблеми та національну ідентичність. Отже, якщо Рембрандт прагнув до відображення універсальних людських переживань і технічної досконалості, Шевченко використовував офорт як засіб вираження національного духу та особистих переживань у контексті української історії та культури.

Що об'єднує Тараса Шевченка та Рембрандта ван Рейна, так це любов до автопортретів – змалювання себе в різних періодах, життєвих ситуаціях і глибокий інтерес до власної зовнішності і до себе як людини, яка завжди буде готова позувати й пізнавати. Їхні автопортрети є глибокими психологічними дослідженнями та вирізняються емоційністю і щирістю.

Хоча обидва митці досягли вершин у мистецтві офорту, їхні роботи відображають різні художні завдання та культурні контексти. Рембрандт був універсальним майстром, який глибоко досліджував людську природу і духовні питання крізь різноманітні сюжети та новаторську техніку. Шевченко ж зосередився на відображенні України, її історії та народу, використовуючи офорт як засіб національного самовираження та соціальної критики. Незважаючи на відмінності, обидва художники зробили безцінний внесок у світове мистецтво графіки.

アンナ・ヴォイテュク

版画家

<https://doi.org/10.33989/pnp.881.c3610>

別々の時代・国に生き、まったく異なる創作と人生の道を歩んだ二人の天才アーティストを比較することはできるのでしょうか？シェウチェンコとレンブラントは、ともに卓越した芸術家でしたが、彼らの才能は違ったかたちで現れました。それでも、いくつかの共通点を見出すことができます。それは特に彼らのグラフィックアート、中でもエッチングにおいてです。二人とも、最高峰のエッチング技術を有しており、この技法の歴史に貢献したのです。

図版1、103ページ

図版2、104ページ

ですが、この二人の巨匠のグラフィックアートについて比較する前に、まずは彼らの生涯について見てみましょう。

タラス・シェウチェンコ（1814年～1861年）は、ウクライナの傑出した詩人、芸術家、社会活動家です。彼はウクライナ文学の古典作家であり、ウクライナ国民の自由と尊厳のための闘争の象徴となりました。

シェウチェンコは、1814年3月9日に、チェルカースィ地方のモールィンツィ村で農奴の家に生まれました。幼い頃に母親を亡くし、9歳のときには父親も亡くしました。孤児となったシェウチェンコは、地元の地主ヴァシル・エンゲルハルトのもとで農奴として大変な労働を経験しました。

彼は幼い頃からずば抜けた絵の才能を発揮していました。それはサンクトペテルブルクの画家の目に留まり、将来有望な学生として、同地の美術アカデミーに推薦されました。

1838年に、サンクトペテルブルクの文化人たちの尽力により、シェウチェンコは農奴の身分から解放されました。同年、彼は美術アカデミーに入学し、正式な芸術教育を受けます。

図版3、105ページ

この時期に、シェウチェンコはウクライナ語で詩を書き始め、ウクライナ人としての誇り、ウクライナへの深い愛情、そして祖国の解放に対する強い思いを表現したのです。彼の文学作品で初めて注目を集めたのは、1840年に出版された詩集『コブザール（吟遊詩人）』に収録された数々の詩です。この詩集は、ウクライナ文学史における金字塔となっただけでなく、ウクライナの人々の権利のための戦いの象徴にもなりました。

1847年に、シェウチェンコはウクライナの独立国家の建設を目指す秘密結社の活動に関与したとして逮捕され、遠隔地カザフスタンの軍に流刑となりました。彼はそこで過酷な環境を耐え忍びました。1857年に流刑が部分的に解除され、彼はウクライナに戻りましたが、彼の政治思想や作品は引き続き禁止されていました。それでも彼は、絵画作品や文学作品などを積極的に作り続けました。1861年3月10日に、シェウチェンコはサンクトペテルブルクで没しました。

レンブラント・ファン・レイン（1606年～1669年）は、オランダの巨匠画家・版画家であり、バロック時代の最も有名な芸術家の一人です。彼の作品は、ヨーロッパ美術の発展に多大な影響を与えました。

図版4、106ページ

レンブラントは、1606年7月15日に、オランダのライデンで裕福な製粉業者の家に生まれました。彼は家族の9番目の子どもであり、両親は彼に良い教育を受けさせようと思いました。レンブラントは最初、ライデン大学で哲学を学びましたが、すぐに学業をやめ、絵画に専念するようになりました。

レンブラントは1620年代に画家としての本格的な活動を始め、その才能で急速に人気を集めました。彼の肖像画は、技術的に優れているだけでなく、被写体の心理に対する深い洞察が表現されている点で傑出しています。彼の代表作の一つである『夜警』（1642年）は、都市の市民警備隊を描いた作品であり、彼の肖像画に対する芸術的アプローチをよく示しています。

レンブラントの人生は困難に満ちたものでした。彼の経済状況は往々にして不安定であり、いくつかの投資の失敗や破産の後、貧窮を経験しました。彼の私生活も波乱に富んでいました。1642年には妻サスキアを亡くし、その後も何回か恋愛をすることはありましたが、いずれも安定したものではありませんでした。それでも彼は創作を続け、数々の傑作を生み出したのです。

レンブラントは、1669年10月4日にアムステルダムで没しました。彼の死後、その作品についてはさまざまな評価がなされましたが、後世では巨匠として広く認められるようになりました。彼の作品は、今日世界中の美術館やギャラリーで中心的な存在となっています。

図版5、107ページ

図版6、108ページ

このように、シェウチェンコとレンブラントの生涯は、ある意味、ほとんど正反対なものです。シェウチェンコは、社会的抑圧に対し、屈することなく抗議しました。彼の人生は、社会の不正、隷従、そして人権のための戦いによって彩られています。これに対し、レンブラントは、芸術家としては最初から幸運に恵まれていました。彼が生きた時代は、オランダ共和国が経済的に発展し、文化や芸術においても隆盛を見せていたのです。

図版7、109ページ

作品のテーマについて言えば、シェウチェンコは自らの詩の中の理想に近い題材に焦点を当てていました。すなわち、国の再生、自由のための闘争、人々の生活、農民の悲劇です。彼のエッチング作品には、貧しい農民、荘園、ウクライナの風景、中でも彼が親しんだ草原、川、村がよく描かれています。

図版8、110ページ

レンブラントのエッチングは、非常に優れた線の技巧と光と影の効果によって際立っています。彼は、繊細でほとんど見えないような細い線から、密なクロスハッチングや点描的なタッチまで、多彩なハッチングの技法を用いて、豊かな階調と立体感を生み出しました。レンブラントはさまざまな深さの腐蝕を試み、深く濃い影や、柔らかく微妙な中間調を描き出しました。また、彼はドライポイントも巧みに使い、ベルベットのようになめらかで柔らかな線を描いています。彼は多様な版画技術を駆使し、ちらつくような光の効果を表現し、作品に独特の雰囲気と表現力を与えました。これにより、彼の作品に登場する人物たちはまるで生きて動いているかのようにあり、エッチングに独特の心理的な緊張感が生まれています。彼のエッチングの題材は多岐にわたります。自画像、同時代の人物の肖像、聖書の場合、風俗スケッチ、風景などであり、それぞれに深い心理描写、劇的表現、感情の巧みな描写が見られます。彼のエッチングは、単に現実を写すものではなく、登場人物の内面を浮き彫りにし、特別な雰囲気を創り出しているのです。

これに対し、シェウチェンコのエッチングに顕著なのは、より簡潔で明確で、禁欲的とさえ言えるようなスタイルです。彼の作品にはしばしば厳粛な性格があり、表現力豊かでありながら、多くの場合は簡略化されたディテールに重点が置かれています。彼はハッチングを積極的に使用しましたが、それはドラマ性や社会的テーマを反映するイメージを描くためでした。

シェウチェンコがレンブラントから影響を受けていたことは疑いようがありません。今日でも、多くの優れた版画家がレンブラントの作品を模写し、再解釈し続けています。レンブラントの創作は、4世紀にわたってグラフィックアートの基礎として受け継がれており、その影響はシェウチェンコをはじめ、数多くの芸術家の作品に明確に見て取ることができます。

図版9、111ページ

シェウチェンコのエッチングで顕著なのは、現実を写實的に描くというアプローチをしている点です。彼は日常生活の細部や衣服、建築、人々のタイプなどを正確に描写しようと努めました。その作品は、光と影の巧みな使い方によってイメージに立体感と表現力を加えている点で特徴づけられます。この点で、シェウチェンコはレンブラントに近づいており、光と影の巧妙な表現は両者の作品に共通する重要な特徴の一つです。しかしながら、シェウチェンコはアカデミックなスタイルと正確な描写において際立っています。彼の描く線は抑制されており、人物像もアカデミックな精度で構成されています。

シェウチェンコの作品は、ウクライナの美術におけるエッチングの最初の優れた例となりました。それは、ウクライナの歴史や文化の重要な側面を反映し、国民の芸術意識の形成において大きな役割を果たしました。また、彼の作品はウクライナのグラフィックアートのその後の発展に影響を与え、後の世代の芸術家たちにとり模範となりました。

図版10、112ページ

図版11、113ページ

主題面について見ると、レンブラントのエッチングは非常に幅広い題材を扱っています。聖書の場面や神話から、さまざまな社会階層の肖像、風俗スケッチに至るまで、どの作品にも深い心理的洞察とドラマ性が込められています。これに対し、シェウチェンコは、主に肖像画（特に自画像や同時代人の肖像）、ウクライナの風景、自身の文芸作品の挿絵、そして寓意的な構図に注力しました。彼の作品は、強い国民的色彩と深い感情性を持ち、社会問題や国民的アイデンティティを反映しています。このように、レンブラントが普遍的な人間の経験や技巧的卓越を追求したのに対し、シェウチェンコはエッチングを、ウクライナの歴史と文化という文脈の中で、国民精神や個人の感情を表現する手段として用いたのです。

図版12、114ページ

図版13、115ページ

二人はいずれも、自画像を好んで描いています。彼らは、人生のさまざまな時期や状況で自らを描き、自身の姿やアイデンティティに深い関心を抱いていました。両者とも、いつでもポーズをとる準備ができていたのです。その自画像作品は、感情と誠実さにあふれた深い心理的研究とも言えるものです。

シェウチェンコとレンブラントは、ともにエッチングにおいて高い境地に達しましたが、その作品は異なる芸術目標と文化背景を反映しています。レンブラントは、多様な主題と革新的な技法を通して、人間の本質や精神的な問いを深く探究した多才な巨匠でした。一方、シェウチェンコはウクライナとその歴史、人々の姿を描くことに専念し、エッチングを国民の自己表現と社会的批判の手段として用いました。このようにさまざまな違いがあるものの、二人とも、グラフィックアートの世界に計り知れない貢献をした偉大なアーティストなのです。

Illustrations for Anna Voitiuk's article

Ілюстрації до статті Анни Войтюк

シェウチェンコとレンブラント——その創造的遺産 図版

85. АВТОПОРТРЕТ.
Тущ. [23—26.XI] 1843.

Illustration 1

Taras Shevchenko. *Self-Portrait*, 1843

Ілюстрація 1

Тарас Шевченко. *Автопортрет*, 1843

図版1

タラス・シェウチェンコ『自画像』1843年

Illustration 2

Rembrandt van Rijn. *Self-Portrait Leaning on a Stone Sill*, 1639

Ілюстрація 2

Рембрандт ван Рейн. *Автопортрет, спираючись на кам'яне підвіконня*, 1639

図版 2

レンブラント・ファン・レイン 『自画像』 1639 年

Illustration 3

Taras Shevchenko. *Self-Portrait with a Candle*, 1860

Ілюстрація 3

Тарас Шевченко. *Автопортрет зі свічкою*, 1860

図版3

タラス・シェウチェンコ『自画像』1860年

Illustration 4

Rembrandt van Rijn. *Self-Portrait*, 1639

Ілюстрація 4

Рембрандт ван Рейн. *Автопортрет*, 1639

図版 4

レンブラント・ファン・レイン『自画像』1639年

Illustration 5

Rembrandt van Rijn. *Joseph Telling His Dreams*, 1638

Ілюстрація 5

Рембрандт ван Рейн. *Йосип розповідає про свої сни*, 1638

図版 5

レンブラント・ファン・レイン『夢を語るヨセフ』1638年

Illustration 6

Taras Shevchenko. *Fairy Tale*, 1844

Ілюстрація 6

Тарас Шевченко. *Казка*, 1844

図版6

タラス・シェウチェンコ『寓話』1844年

Illustration 7

Taras Shevchenko. *Judicial Council*, 1844

[Note: this council is a Cossack political institution called Rada (Рада)]

Ілюстрація 7

Тарас Шевченко. *Судня рада*, 1844

図版7

タラス・シェウチェンコ 『裁判集会^{ラーダ}』 1844年

(訳注：ラーダというのは、コサックの政治集会)

Illustration 8

Rembrandt van Rijn. *Portrait Abraham Francken*, 1657

Ілюстрація 8

Рембрандт ван Рейн. *Портрет Абрахама Франкена*, 1657

図版 8

レンブラント・ファン・レイン『アブラハム・フランケンの肖像』1657年

Illustration 9

Taras Shevchenko. *Vydubitskuy Monastery*, 1844

Ілюстрація 9

Тарас Шевченко. *Видубицький монастир*, 1844

図版9

タラス・シェウチェンコ『ヴィードゥビチ修道院』1844年

Illustration 10

Rembrandt van Rijn. *Descent from a Cross*, 1654

Ілюстрація 10

Рембрандт ван Рейн. *Зняття з хреста*, 1654

図版 10

レンブラント・ファン・レイン 『キリスト降架』 1654 年

Illustration 11

Rembrandt van Rijn. *Study of a Tree*, 1642

Ілюстрація 11

Рембрандт ван Рейн. *Дерево*, 1642

図版 11

レンブラント・ファン・レイン『木の習作』1642年

Illustration 12

Rembrandt van Rijn. *Self-Portrait of the Artist as a Young Man*, 1633

Ілюстрація 12

Рембрандт ван Рейн. *Автопортрет художника в молодості*, 1633

図版 12

レンブラント・ファン・レイン『自画像』1633年

Illustration 13

Taras Shevchenko. *Self-Portrait in a Hat and Coat*, 1860

Ілюстрація 13

Тарас Шевченко. *Автопортрет у шапці й кожусі*, 1860

図版13

タラス・シェウチェンコ『自画像』1860年